

יצבורית שמסרתה להבטיח קיום הוגן לבחירי הספורט הישראלי

שעל כתפיו מוטלת מספר פעמים בשנה החובה לייצג את מדינת ישראל בשטחה, היא איש שבבעיטות רגליו תלוי כבודה של המדינה.

כאשר נוצחה נבחרת הכדורגל הישראלית לפני מספר חדשים במפתיע ביחון, בעת שרפי לוי החמיץ הזדמנות גורלית להבקעת שער שיכול היה לשנות את תוצאות המשחק, היו חובבי הכדורגל מוכנים לבלעו חיי לולא הכריע בעצמו את תוצאות המשחק השני נגד יוגוסלביה, ספק אם היה נמצא משהו שיחלוק לו כבוד כלשהו אחר החמצת הזדמנות מעין זו.

אולם אותם האנשים לא חשבו ברובם אף לרגע כי בעיטתו של רפי במגרש בארץ נקולם, באתונה או בבלגראד תלויה באלפי גורמים קטנים אחרים המתחילים בשיכון הנמצא במקום צדדי בחולות הנוודים של חולון.

★ ★ ★

אזרח לא רגיל

הוא גר עם משפחתו, המונה עמו חמש נפשות, בדירה של חדרווצ'ין,

קבל, ככל אורח רגיל, לעבודה. שכן די שיעזר מהעבודה לרגל אימוניו או נסיעות הנבחרת לחו"ל כדי שיפטרנהו. על כן הוא נאלץ לעבוד במקום עבודה בו הוא נמצא בחסר ולא בזכות יעילותו בעבודה, הנסיון שהוא רוכש בה במשך הזמן או כשרונויותו האישיים.

אחרי ששחרר מן הצבא והיה מובטל, סודרה לו עבודה כמכונאי בחברת התחבורה רה דן, בשכר של 170 לירות לחודש. הוא קיבל, אמנם, חופשות ושרורים למטרת אימונים ומשחקים ואף לנסיעות. אך מקצוע שבאמצעותו יוכל להתקיים לא יכול היה לר"כוש. בעבודה התיחסו אליו כאל פרימאדונה, מתוך כוונות טובות ורצון לעזור; תוך כדי כך, ניטלה ממנו ההרגשה שהוא מרחיח את לחמו בזכות עבודתו.

רפי לא התלונן. הוא לא מתא אפילו בת קופה בה חסרה הפרוטה בכיסו והוא נכשל בתפקידו על המגרש, עד כדי כך שגורמים מסויימים היו נאלצים להתערב כדי שהתאחדות לכדורגל תשלם את חשבון ארוותו תיו במסעדה.

זאת לא היתה בעייתו האישית. כמעט כל

רפי לוי ניבחר השנה בין אזרחי המדינה המצטיינים, זכה לכבוד רב בקבלת פנים שנערכה בבית נשיא המדינה. אך אחרי שחלקו לו כבוד, לא זגא איש לברר מה מצבו הכלכלי של האזרח המצטיין.

האזרח המצטיין

בשיכון שבתל-גיבורים, ליד חולון, מתגורר רפי בדירה של חדר וחצי, יחד עם אמו, שתי אחיותיו ואחיו. בתמונה הוא נראה עובר עם אמו על מבול המיכתבים שהציפו אותו לאחר פירוטום כוונתו לשחק בדרום-אפריקה.

בבית הצר

כשלוש קשה לו להתבודד לנפשו. יחד עם אחיותיו הוא חייב לדאוג לפרנסת הבית. הוא צריך לדאוג לקיומו, להרהר בצורך שבהבטחת תינוק לאחיו הצעיר. הוא חייב לחשוב גם על עתידו. את ראשו מעסיקות אותו הבעיות המעסיקות כל אזרח ממוצע בישראל.

אך רפי אינו יכול להתמסר לבעיות אלו. אילו היה לו קיום של אורח רגיל, היה מוצא לו מקום עבודה וחי חיים סדירים והבעיות היו נפתרות מאליהן. ככדורגלן אינו יכול לעשות זאת. האימונים המתמידים בקברו צמו ובניבחרת ישראל, המשחקים מדי שבת ובאמצע השבוע, אינם מאפשרים לו לעשות זאת. הוא אינו יכול לבחור מקצוע ולהת

כשהם מוקינים וסר כוח קיסמם? כזה היה המצב כאשר הוצעה לרפי לוי ההצעה הקוסמת להצטרף אל קבוצה מקצועית בדרום-אפריקה. ניצבה לפניו האפשרות להעמיד את עצמו על הרגליים, תוך תקופה קצרה, מבחינה כלכלית. לאפשר לו לדאוג למשפחתו, ולעתידי.

כאשר ניצבת אפשרות כזאת לפני אורח חיים ישראליים בכל שטח אחר הם בוחרים בה מיד. אמנים ישראליים מופיעים על במות כל העולם. בחו"ל נמצאים יותר בדרנים ישראליים מאשר בארץ. האם העלה מישורו על דעתו שהם ראויים לגנוי בשל כך? סר חרים ותעשיינים ישראליים מנהלים עסקים בכל רחבי העולם — וזוכים לשבחים, להוקרה, לעידוד — רק משום שהכספים שהם מרחיחים לעצמם בחו"ל מעשירים את קופת המטבע הזר של המדינה.

★ ★ ★

הפלייה דרעה

זלם כאשר החליט רפי להיענות להצעה הדרום-אפריקאית ולצאת את ה"ארץ לשנה, לא כדי להגרי, אלא כדי לחזור לאחר מכן מבוסס ורענן, וכה מיד לקיתון של שופכים, לגינויים מפי נציגים רשמיים, עתונאים ואורחים ברחוב כאחד. דיברו עליו כעל בוגד, כאילו לא היו חיי הפרטיים ענינו שלו, כאילו נתנה לו המדינה אי-פעם משהו יותר מאשר מחיאות כפיים. ההתאחדות לכדורגל בישראל, הגוף המתקיים מהכספים שרפי לוי וחבריו מורמים לקופתו במשחקיהם, התייצבה בראש המגנים. ההתאחדות, אשר בקופתה מתגלגל רבע מיליון לירות, כספים שמקורם בנצחונות רפי וחבריו במישחקם בכל ימות השנה, הינה ארגון שעסקניה לא נקפו מעולם אצ"בע כדי לעזור לכדורגלן ולו בהלחאה קטנה. התאחדות זו החליטה, באותו שבוע בו פירסמה גינויים ואיומים, החלטה המעידה על מהותה ועל דרך הוצאת כספיה: לשלוח חצי תריסר מעסקני ההתאחדות לאולימפיאדה ברומא כדי שיעקבו אחרי משחקי הכדורגל שיתקיימו שם.

הגדיל מכולם לעשות העתון חדשות הספורט, השייך לטרוסט של עתונאי-ספורט. אחרי שעתון זה נכשל כשלון מחפיר בהבאת הידיעה על הצטרפותו של רפי לוי לקבוצה הדרום-אפריקאית, ניסתה המערכת שלו לחפות על כך בהצגת רפי לוי כסחטן, פיר"סמה ידיעה כאילו הקבוצה הדרום-אפריקאית אינה מתכוננת לרכוש כלל את רפי. העתון הציג את רפי כאדם שבהה את הידיעה מלבו כדי ללחוץ למען סידורו.

לא היה שקר גם יותר מזה. יומיים לאחר פירוטום הידיעה הגיע ארצה מכתב בהול, חתום בידי לוקי מתיוס, נשיא מועדון ה"ספורט היהודי בלפור-פארק ויושב-ראש קבוצת ה"לנד-פארק, השייכת למועדון זה. ב"מכתב זה חוזר מתיוס על ההצעה לצרף את רפי לקבוצתו תמורת כרטיס-טיסה הלוך וחזור.

ה"לנד-פארק צועדת, בתום המחזור הראשון של הליגה הדרום-אפריקאית בראש הטבלה, עם 25 נקודות ב-14 משחקים. כדי לזכות באליפות עם תום הסיבוב השני, זקוקה הקבוצה לחלוץ מסוגו של רפי לתקופת המשחקים החלה בין ה-25 ביוני וה-5 בספטמבר, רק אחר כך ידונו עמו על המשך משחקו בקבוצה.

אם יצטרף רפי לקבוצה זו הוא לא יהפך לכדורגלן מקצועי שאסור יהיה לו להמשיך לשחק כחובב במכבי תל-אביב ובנבחרת ישראל. די שיקבל שחרור מקבוצתו כדי לעלות על המגרש במשך כל תקופה שירצה, במסגרת הקבוצה הדרום-אפריקאית.

עסקני ההתאחדות לכדורגל, שקלונם גלגלה עתה ברבים, נתפסו להיסטריה. הם איימו כי יענישו כל אגודה שתעניק שחרור לשחקן על מנת לאפשר לו לשחק בקבוצה בחוץ-לארץ. לפי חוקת הפיפ"א, ההתאחדות הע"ל למית לכדורגל, אין כל ערך להחלטה זו.

★ ★ ★

החלטתו: חוזר!

סערה הציבורית העמידה את רפי במצב עדין מאוד. מצד אחד הופעת הכדורגלן עדין-הנפש מגלויי האהדה הציבורית רבת שהגיעו אליו בצורות שונות. גויבים ובעלי-עסקים הציגו לו את עזרתם, הבטיחו לסדרו עבודה. ספורטאי ידוע בעבר, שהגיע כיום למעמד בעל הון, הציג לרפי לעבוד בשותפות עמו. נציג משרד-החינוך, אבר ישראלי, הבטיח לו הלוואה בתנאים נוחים, מכספי תקציב הפיתוח. רפי עמד נרגש בזכות הכוונות לעזרה שבאה מגורמים שונים וב-עיקר מצד האנשים שסכסכו להשתתף ב-

בחולות

מבוסס רפי יוסיטום ב"דרכו הביתה. הוא גר ב"תל-גיבורים, עובר מרחק רב ברכו לעבודתו.

ועדה הציבורית שתקים את הקרן לעזרת הספורטאים, ביוזמת העולם הזה. בפעם הראשונה נמצאה האפשרות להבטחת עתידו של רפי בארץ. מצד שני היה רפי נרעש ונפגע מהגינויים שהוטחו כלפיו, כאשר שככה מעט הסערה, הוא עמד בפני ההחלטה הגורלית. ואז הצהיר רפי: "תחילה, כאשר הוצעה לי ה"הצעה לנסוע לדרום-אפריקה, חשבתי לקבל אותה ולצאת לשנה. לא תיארתי לעצמי שנה יפריע למישהו ויעורר תגובות כאלה. עכשיו, לאור ההתפתחויות האחרונות, הח"לטתי לחתור על ההצעה הקוסמת, למרות ש"לא חשבתי אף לרגע לעזוב את הארץ לת"קופה ארוכה. כאן נולדתי וכאן אני רוצה להיות ולשחק כדורגל. קבלת ההצעה היתה יכולה לעזור לי. החלטתי לחתור על הנסיעה לתקופה ארוכה ולהשאר כאן. אם קבוצתי, מכבי תל-אביב, תאפשר לי זאת, אסי לדרום אפריקה לתקופה של שישה שבועות בלבד, כדי לעזור לקבוצה היהודית במשחקיה. אני לא חותם איתם על שום חוזה. אהיה שליח רצון-טוב של מדינת-ישראל ואני מקוה שבתקופה הקצרה שאשחק שם אייצג את המדינה כראוי."